

INUIT ATAQATIGIIT

INATSIARTUNI

16. august 2024

EM2024/50

Hermed fremsættes følgende beslutningsforslag i henhold til § 33 i Forretningsordenen for Inatsisartut:

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at udarbejde en redegørelse af, hvilke prismæssige faktorer danner grundlag for grønlandske madvarer i butikkerne. Redegørelsen skal samtidig pege på, hvordan varerne kan gøres prismæssigt mere attraktive for forbrugerne. Redegørelsen skal fremlægges senest i FM2025.

(Medlem af Inatsisartut, Mariane Paviassen, Inuit Ataqatigiit)

Begrundelse:

Vores formål er selvstændighed, vores formål er større selvforsyning. Et selvstændigt land bør være et land, som i minimum udstrakt grad, kan forsyne befolkningen med lokale madvarer. Det har vi ikke opnået i dag. Vi ved, at det er svært at købe lokalt producerede madvarer, for de er jo alt for dyre, vores ældre har ikke råd til at købe grønlandsk mad, vores unge er til dels blevet uvant med at spise grønlandsk mad, da forældrene ikke altid har råd til de alt for dyre grønlandsk mad. Hvis vi skal vende disse vilkår, som vi lever under, må vi med konkrete tiltag arbejde for det. Formålet må være, at vi, befolkningen, altid kan have råd til at købe grønlandsk mad.

Det er velkendt, at varer der produceres og forarbejdes lokalt i Grønland bliver meget dyre, når de når frem til butikkerne. Hvis vi tager et eksempel som fårekød, hvori Neqi A/S betaler ca. 55,- kr. pr. kg. af fåreavlerne, kan ende med at koste lidt over 150,- kr. pr. kg. i dagligvarebutikker. Torsk der købes fra fiskerne for 4-5 kr. pr. kg, kan komme til at koste ca. 108,- kr. pr. kg. Og her har jeg ikke nævnt mattak, fugle, tørrede fisk, røgede fisk, kartofler, som produceres og forarbejdes her i landet.

Formålet med dette forslag er ikke at ramme de erhvervsdrivende, og det må heller ikke få den konsekvens, at producenterne, som både producerer og forarbejder, så vi kan få noget mad, må sælge deres varer billigere, men at produktionen tværtimod er rentabel og mere attraktivt for forbrugeren. Det må vi finde en politisk løsning for.

I mange tilfælde er forbruget af varer, der er produceret i udlandet, fx oksekød og svinekød meget større, da de sælges billigere end grønlandsk mad, og at vi har bedre råd til dem, på trods af, at de er produceret og forarbejdet i udlandet og dermed har krydset Atlanten.

At forholdene skal fortsætte på den måde, er svært at acceptere. Derfor kan redegørelsen give os grundlag for at give os viden, hvorfor lokalt producerede varer bliver så meget dyrere, og vi må

INUIT ATAQATIGIIT INATSIARTUNI

bane vej for, at lokalt producerede madvarer, som vort land kan give, kan sælges sådan, at vi alle har råd til at købe dem. At afdække hvorfor de bliver så meget dyrere vil medføre mere klart, hvad vi kan gøre politisk.

Jeg foreslår, at Naalakkersuisut pålægges at opstarte en undersøgelse, og rapporten vil vise, hvad der fordyrer varerne, fra at fåreavleren, fangeren, fiskeren, landmanden sælger sine varer til produktion- og forarbejdningsstedet og frem til forbrugeren.

Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige:

Der må påregnes, at 2 A/C fuldmægtige vil arbejde i et halvt år, og vil koste 500.000 kr.

Økonomiske og administrative konsekvenser for det private erhvervsliv:

Målet er, at erhvervsfangere og fiskere, fåreavlere o.a. ikke rammes, men at der åbnes op for, at de kan sælge mere.

Økonomiske og administrative konsekvenser for borgerne:

Fremleggelsen af redegørelsen skal medføre, at befolkningen på sigt får bedre råd til at købe grønlandsk producerede og forarbejdede madvarer.